

Seksuaalvähemused - Seksuaalvähemuseks loetakse üldiselt ühiskonnas tavapärasest seksuaalsuunitlusest erinevalt käituvat inimgruppi. Meie ühiskonnas tähendab see neid suunitlusi, mis erinevad valdavast seksuaalsest hoiakust – heteroseksuaalsusest –, st bi-, trans-, homo-, asekuaalsust jms. (vt <http://www.eetika.ee/vahemused>)

Demokraatia ja vähemuste kaitse

Demokraatia üks põhitunnus: vähemuste kaitse.

Põhiseaduse paragrahv 12 ütleb:

Kedagi ei tohi diskrimineerida rahvuse, rassi, nahavärvuse, soo, keele, päritolu, usutunnistuse, poliitiliste või muude veendumuste, samuti varalise ja sotsiaalse seisundi või muude asjaolude tõttu.

ÜRO rahvusvahelise kodaniku ja poliitiliste õiguste pakt art 26 tunnistab kõik isikud seaduse ees võrdseks ja keelab mis tahes diskrimineerimise.

LGBT kogukond

Lesbid, geid, biseksuaalid ja transsoolised.

Euroopa inimõiguste agentuuri (FRA) 2012. aasta küsitluste tulemustest selgub, et aasta jooksul oli Eestis 44 protsenti lesbide, geide, biseksuaalide ja transsooliste (LGBT) kogukonna liikmetest tundnud, et neid on seksuaalse orientatsiooni põhjal diskrimineeritud või ahistatud. Uuringust selgub, et Euroopa Liidus keskmiselt oli aasta jooksul seksuaalse orientatsiooni põhjal diskrimineerimist tajunud 47 protsenti vastanutest. Kõige väiksem oli see näitaja Hollandis - 30 protsenti, kõige suurem Leedus - 61 protsenti. (vt <http://www.err.ee/514346/uuring-eestis-on-seksuaalse-orientatsiooni-pohjal-diskrimineerimist-tundnud-44-lgbt-kogukonna-liikmetest>)

Tolereerimine ja aktsepteerimine

Tihti ei tehta nendel mõistetel vahet. Vähemustest rääkides tuleks siiski teha.

Tolereerimine – sallimine, mingi nähtuse „üle elamine“, välja kannatamine, sellega hakkamasaamine, et teistsugused on olemas.

Aktsepteerimine – vastuvõetavaks tunnistamine, oma väärtusruumi mahutamise.

Seega millegi tolereerimine ei tähenda kohe selle nähtuse aktsepteerimist. Et midagi/kedagi aktsepteerida, on tarvis nähtust/inimest lähemalt tundma õppida.

Küsimused mõtlemiseks

Millistesse seksuaalvähemustesse suhtud tolereerivalt?

Kas traditsioonilist peremudelit tuleks eelistada ebatraditsioonilistele? Miks?

Kas Sinu suhtumine tundub inimesse (linnapea, õpetaja, telenägu, direktor jne) muutub, kui saad teada, et ta on homoseksuaalse sättumusega ning ka käitumisega?

Kas seksuaalse diskrimineerimise peamine põhjus on arusaam, et seksuaalne orientatsioon võrdub heteroseksuaalsusega?

Keda LGBT kogukonnast aktsepteerid, keda tolereerid?

Samasooliste kooselu tunnustamisest

On mitu erinevat varianti:

- Olukord enne kooseluseadust Eestis (puudub riiklik registreerimisvõimalus, võib teha nt AS-i).
- Partnerlussuhe (üldjuhul pärandamisõigusega, kuid mitte adopteerimisõigusega, nii on mitmetes Euroopa riikides).
- Abielu, st võrdsed õigused heteropaaridega. Nt Hollandis saavad aastast 2000 samasoolised adopteerida lapsi tingimusel, et laps võtab Hollandi kodakondsuse. Aastast 2000 on ka Horvaatias samasoolistel heteropaaridega võrdsed õigused.
- Abielu Eestis on liit mehe ja naise vahel. Nii on ka näiteks Kambodzhas.

Eesti Kirikute Nõukogu seisukoht

Homoseksuaalsus on igas vormis patt ning ning geide suhteid ei tohiks kuidagi õiguslikult reguleerida. (vt <http://www.ohtuleht.ee/453234>)

Reutersi ja BBC uudis 2008. aastal

Ühes Tai keskkoolis said sajad homoseksuaalsed ja transseksuaalsed noored oma tualettruumi.

Hiljuti koolis läbi viidud küsitluse tulemusena selgus, et 2500 õpilasest 10 protsenti on kas transseksuaalsed või homoseksuaalsed ning pika arutelu tulemusena otsustati neile oma käimla rajada.

Uudist näed siit: http://www.youtube.com/watch?v=YBGepP_XYfc

Kui peaks ilmnema, et Sinu koolis õpib 15% -25% transseksuaalide esindajaid ja mõningaid transvestiite, siis kas pead põhjendatuks WC, puhke- ja pesuruumide loomist nõ kolmandale soole? Kui ei, siis millised oleksid alternatiivid (nt kas sweet and soft poisid peaksid kasutama naistele mõeldud ruume vms)?

Veel mõisteid (allikas: Vikipeedia) – mõistete selgitused on just neile, kes end siinse terminoloogia osas tunnevad ebakindlalt, teised asugu lugema ajaloolist ülevaadet homoseksuaalsusest

Gei (inglisekeelsest sõnast *gay*) on laiemas tähenduses igasugune homoseksuaalse suundumusega isik. Kitsamas tähenduses peetakse silmas meessoost homoseksuaali.

Pederastia (kreeka keelest *pais* 'poiss' ja *erastis* 'armastaja') oli paljudes antiikkultuurides tuntud mehe ja poisi vaheline seksuaalsuhe. Tänapäeval tähendab pederastia ka meestevahelist homoseksuaalset suhet, kuid seda terminit peetakse halvustavaks ning solvavaks.

Lesbi on naissoost homoseksuaalse suundumusega isik. Sõna "lesbi" tuleneb Lesbose saare nimest Kreekas, kus elas antiikaja poetess Sappho, kelle paljud luuletused olid pühendatud naistevahelisele armastusele.

Biseksuaalsus on mõlemasooisuharuse; seksuaalne suhtlemine mõlemast soost isiku(te)ga.

Transseksuaal on inimene, kelle sooidentiteet on erinev tema bioloogilisest soost. Transseksuaal soovib jäädavalt muuta või ongi muutnud oma väliseid sootunnuseid ning tahab elada või elabki vastassoo rollis. Vahel juhtub ka selliseid transseksuaale, kes ei ole teadlikud oma tegelikust soolisest kuuluvusest. Tõenäoliselt on neile omaette nimetus. Näiteks naissportlased, kes peavad enne suurvõistlustel osalemist tegema seksuaalsuse testi. Tagantjärele on mitmel edukal naissportlasele medal käest võetud, kuna on tuvastatud, et tegelikult on tegu mehega. Sellise transseksuaaliks olemise põhjus võib olla päritud või saadud mittesobivate hormoon-preparaatide kasutamisel. Välistatud pole ka muud võimalused.

Transvestiit on inimene, kes tahab aeg-ajalt riietuda vastassugupoolele tüüpilistesse riietesse ja võtta omaks mõningaid osi vastassugupoole soorollist. Transvestiit võib oma seksuaalsete eelistuste poolest olla nii homo-, bi- kui heteroseksuaalne.

Homoseksuaalsus (vt <http://et.wikipedia.org/wiki/Homoseksuaalsus>)

Homoseksuaalsus ehk **homoseksualism** (kr. *homos* - sarnane; ld. *sexus* - sugu) ehk **omasooisuharuse** on seksuaalne või romantiline suhtlemine samast soost isiku(te)ga. Mõistet "omasooisuharuse" peavad paljud homoseksuaalsed inimesed ise solvavaks ja vananenuks liigse viite tõttu iharusele.

Homoseksuaalsuse mõiste võttis 1869. aastal kasutusele Austria-Ungari kirjanik Karl Maria Kertbeny.

1973. aastast kustutasid Ameerika psühhiaatrid homoseksuaalsuse psüühikahäirete nimekirjast. Maailma Tervishoiuorganisatsiooni Rahvusvahelisest Haiguste Klassifikatsioonist kaotati homoseksuaalsus kui diagnoos 1992. aastal.

Homoseksuaalne inimene on omasooliste vastu seksuaalset või romantilist huvi tundev isik. Oluline on ka see, kuidas inimene ise oma seksuaalset sättemust määratleb. Samuti on oluline eristada homoseksuaalset sättemust ja homoseksuaalset käitumist. Homoseksuaalsed inimesed kuuluvad seksuaalvähemuste hulka: uuringute kohaselt on umbes 5% rahvastikust homoseksuaalsed.

Homoseksuaalsust esineb laialdaselt ka looduses: seda on täheldatud mitmetesse loomarühmadesse kuuluvatel liikidel, sealhulgas putukatel, kaladel, lindudel, imetajatel.

Ajalooline ülevaade homoseksuaalsusest (vt <http://www.eetika.ee/vahemused/kirjandus>)

- MESOPOTAAMIA EEPOSES "GILGAMEŠ" leidub viiteid hseksuaalsele praktikale: peategelane on kurb, kui tema meessoost sober Enkidu sureb, peategelane meenutab kallistamisi koos Enkiduga
- EGIPTUSE "SURNUTE RAAMAT", ka siin leidub sellisele praktikale viiteid
- võimalik, et ka HAMMURABI SEADUS (XIX saj eKr)
- ASSÜÜRIA "SEADUSTE KOGU" (XII saj eKr)
- Kreeka-Rooma maailm: Platoni "PIDUSÖÖK" (NB! meestekultuur oli biseksuaalne); **AGA**, filosoof Aristoteles pidas homoseksuaalsust meeste seas loomalikuks

- Homoseksuaalsuse kohta käivad seadused olid Kreekas linnriigiti siiski erinevad, nt Ateena kodanik ei tohtinud olla seotud homoseksuaalse vahekorraga **kasusaamise eesmärgil**, vastasel juhul jäi ilma valimisõigusest
- Vana-Rooma: varane ühiskond oli range oma abieluseaduse- ja tavadega, abielu tuli säilitada, Kreeka kultuurimõju omaksvõtt sünnitas Roomas vastuolusid; **vabariigiaegne ühiskond** Roomas mõistis hukka vabade meeste vahelised homoseksuaalsed suhted.
- Viiteid homoseksuaalsele praktikale **VIIKINGITE** seas võib leida saagades (nt Sturulunga, Gudmundar); sellest jutustavad ka mõned kristlikud dokumendid (nt Islandi Homiiliate Raamat); viikingitel oli homoseksuaalsuse kohta lausa eraldi sõna; siiski pole teateid viikingite ajast homoseksuaalsete ja lesbiliste paaride kohta, sest sotsiaalsed normid nägid ette ikkagi abiellumist eri soost inimeste vahel
- Varakristlik kultuur ja keskaja kirik on homoseksuaalsust käsitlenud üldjuhul kui jumalast eemaldumist (A. Thomas on nimetab seda koos viie teise ränga patuga teoses “Summa Theologiae”)
- Renessansiaja tuntuimad homoseksuaalid: Leonardo da Vinci, Michelangelo, Christopher Marlow, William Shakespeare
- Reformatsiooniajastul on homoseksuaalsust hukka mõistetud, jätkus A.Thomase hukkamõistetv suhtumine ning seda leiab tänase päevani katoliiklikes ja protestantlikes kirikutes.